

YÖNETMELİK

Sinop Üniversitesinden:

SINOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Sinop Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim, öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Sinop Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü programlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik takvim: Her lisansüstü eğitim-öğretim yılında enstitü kurulunun önerisi ile Senato tarafından belirlenen yarıyıl başlama ve bitiş, ders, sınav ve benzeri etkinliklerin tarihlerini belirten takvimi,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim dalı: İlgili enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,
- d) Anabilim dalı başkanı: Lisansüstü düzeydeki eğitim-öğretim ve araştırmaların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesinden ilgili enstitü müdürüne karşı sorumlu olan anabilim dalı başkanını,
- e) Bütünleşik doktora: Gerekli koşulları sağlayan öğrencilerin lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora programını,
- f) Ders dönemi: Öğrencinin tez hazırlama aşamasına geçmeden, ders aldığı dönemi,
- g) Enstitü: Sinop Üniversitesinde lisansüstü eğitim veren enstitüleri,

ğ) Enstitü kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,

h) Enstitü yönetim kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

ı) İkinci danışman: Lisansüstü program öğrencisinin tez çalışmasının niteliğine bağlı olarak danışmanın gerekçeli teklifi, anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulunca görevlendirilen, Üniversitede ya da başka bir yükseköğretim kurumunda görevli öğretim üyesini,

i) Kredi sistemi: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesine (TYYÇ) uygun olarak ve Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemine (AKTS) göre hesaplanan krediyi,

j) Öğrenci: Lisansüstü eğitim yapmak üzere enstitüde kayıtlı olan lisans ya da yüksek lisans mezunlarını,

k) Rektör: Sinop Üniversitesi Rektörünü,

l) Senato: Sinop Üniversitesi Senatosunu,

m) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,

n) Tez danışmanı: Enstitüde kayıtlı lisansüstü öğrencilere rehberlik etmek üzere anabilim dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,

o) Tez dönemi: Öğrencinin ders aşamasını başarı ile tamamlayarak tez hazırlamaya geçtiği dönemi,

ö) Tez izleme komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevlerini üstlenen, biri tez danışmanı olmak üzere anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en az üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,

p) Uzaktan öğretim programı: Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmadan, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretim programlarını,

r) Üniversite: Sinop Üniversitesini,

s) Yarıyıl: Bir öğretim yılının ayrıldığı iki dönemden her birini,

ş) Yeterlik sınavı: Öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığına yönelik yapılan sınavı,

t) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

u) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim ve Öğretimle İlgili Esaslar

Lisansüstü öğretim programlarının açılması

MADDE 5 – (1) İlgili anabilim dalının başvurusu, enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile yeni lisansüstü programlar ve uzaktan öğretim programları açılabilir.

(2) Bir programda, lisansüstü eğitim-öğretim yapılabilmesi için, o programla ilgili anabilim dalında lisans eğitim-öğretimi yapılmakta olması şart değildir.

(3) Lisansüstü programlar, enstitü anabilim dalları ile aynı adları taşır. Ancak enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile enstitünün bir anabilim dalına bağlı, o anabilim dalından farklı bir ad taşıyan bir lisansüstü program da açılabilir.

(4) Anabilim dallarınca önerilen programlar ile değişiklik önerileri, enstitü kurulunca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır.

(5) Enstitülerde Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla lisansüstü öğretim yapmak üzere bir fakülte, yüksekokul, bölüm veya anabilim dalından farklı ad ve içerik taşıyan, disiplinlerarası bir anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir anabilim dalının başkanı enstitü müdürü tarafından atanır.

(6) Enstitülerde Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla, lisansüstü eğitim ve öğretim yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı ortak lisansüstü programlar açılabilir. Bu programlar ilgili mevzuat hükümlerine göre hazırlanan protokolle yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru Koşulları, Öğrenci Kabulü ve Kayıt İşlemlerine İlişkin Esaslar

Kontenjan tespiti ve ilanı

MADDE 6 – (1) Anabilim dalı başkanlığı, lisansüstü programlara alınacak öğrenci sayısını ilgili anabilim dalı öğretim üyelerince doldurulan öğrenci kontenjan talep formuna göre üzerlerindeki öğrenci yükü ve araştırma imkânlarını dikkate alarak enstitüye önerir. Lisansüstü kontenjanlar enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(2) Enstitünün kabul edeceği lisansüstü programların adları, bu programlara kabul edilecek öğrenci kontenjanları, başvuru için gerekli belgeler, son başvuru tarihi, bilimsel yeterlik sınav tarihi ve diğer hususlar Üniversite tarafından ilan edilir. Söz konusu ilan, her dönem başında öğrenci almak üzere verilebilir.

Başvurulara ilişkin esaslar

MADDE 7 – (1) Lisansüstü programlara başvurular, ilanda belirtilen usul ve esaslara göre yapılır. Süresi içerisinde yapılamayan başvurular ile başvuru şartlarına uygun olmayan ve/veya eksik belge ile yapılan müracaatlar kabul edilmez. Başvurularda, istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir.

(2) Lisansüstü programlara hangi alanlardan başvurulabileceği ilgili anabilim dalının görüşü doğrultusunda belirlenir.

(3) Adayın başvurduğu lisansüstü programın türüne göre aşağıdaki koşulları taşıması gerekir.

a) Tezli yüksek lisans programına başvuruda bulunacak adaylarda aranacak şartlar şunlardır:

1) Bir lisans diplomasına veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği kabul edilmiş bir lisans diplomasına veya geçici mezuniyet belgesine sahip olmaları,

2) ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES'e eşdeğer sayılan bir sınavdan eşdeğer bir puana sahip olmaları,

3) Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan yabancı bir dil belgesine sahip olmaları,

gerekir.

b) Tezli yüksek lisans programına başvuracak adaylardan yabancı bir dil belgesi bulunmayan adaylar Üniversitenin Yabancı Diller Bölüm Başkanlığı tarafından yapılacak olan yabancı dil seviye tespit sınavına alınırlar. Bu sınava katılmayan adaylar başarısız sayılarak mülakat sınavına alınmazlar ve adaylık haklarını kaybederler.

c) Doktora programına başvuruda bulunacak adaylarda aranacak şartlar şunlardır:

1) Bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları,

2) ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten, yüksek lisans diplomasıyla başvuranlardan başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan, lisans diplomasıyla başvuranlardan başvurduğu programın puan türünde en az 80 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES'e eşdeğer sayılan bir sınavdan eşdeğer bir puana sahip olmaları,

3) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya eşdeğer bir puana sahip olmaları,

4) YDS'den 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca eşdeğerliği kabul edilen ulusal/uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puana eşdeğer bir puan almış olmaları,

5) Bilim alanı yabancı dil olan adaylar, yabancı dil sınavına, başka bir yabancı dilden girer, yabancı uyruklu öğrencilerin ana dilleri dışında İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puana eşdeğer bir puan almaları,

gerekir.

ç) Tezsiz yüksek lisans programlarında ALES ve yabancı dil puan şartı aranmaz.

Öğrenci kabulü ve değerlendirme

MADDE 8 – (1) Başvurular, enstitü yönetim kurulu tarafından aşağıdaki esaslara göre değerlendirilir ve ilan edilen kontenjanlar dikkate alınarak başarılı adaylar belirlenir:

a) Lisansüstü programlara öğrenci kabulünde yapılacak değerlendirmede adayın not ortalamaları 100'lük sisteme göre değerlendirilir. Mezuniyet not ortalamalarının dönüşüm hesabında adayın mezun olduğu yükseköğretim kurumundan alacağı onaylı transkript ya da dönüşüm puanını gösterir onaylı belge esas alınır. Bu belgeye sahip olmayan adaylar için Yükseköğretim Kurulunca belirlenen eşdeğerlik tablosu kullanılır.

b) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarına öğrenci kabulündeki değerlendirmede; ALES puanının % 50'si, mezuniyet not ortalamasının % 20'si, yabancı dil puanının % 10'u ve mülakat sınav sonucu alınan puanın % 20'si alınarak toplanır. Adayın başarılı sayılabilmesi için mülakat sınavından en az 60 puan alması ve değerlendirme toplamlarının 65 puan ve üstü olması gerekir.

c) Bu taban puanın üstündeki adaylar, en yüksek puandan itibaren sıralanarak ilan edilen kontenjanlara göre ilgili programlara yerleştirilir. Başarılı aday sayısı kontenjan sayısını aştığı takdirde sonraki adaylar başarı sırasına göre yedek olarak sıralanırlar. Sıralamada eşitlik halinde mezuniyet not ortalaması en yüksek olan adaya öncelik verilir.

ç) Tezsiz yüksek lisans başvurularında ALES ve yabancı dil puan şartı aranmadığından değerlendirmeler, lisans mezuniyet not ortalamasına göre en yüksek puandan itibaren sıralanarak yapılır. Sıralamada eşitlik olması durumunda mezuniyeti en yakın olana öncelik verilir.

d) Başvuruların ön değerlendirmesi enstitü müdürlüğünce yapılır. Enstitü yönetim kurulu, adayların mülakat sınavlarını yapmak üzere, öğrenci kabul edecek anabilim dalı başkanlıklarınca önerilen yedi öğretim üyesi içinden, yeterli ise çoğunluğu ilgili anabilim dalından olmak üzere üç veya beş kişilik jüriler oluşturur. Jüri ilanda belirtilen tarih, yer ve saatte toplanarak öğrencilerin mülakat sınavını yapar. Jüri üyeleri tarafından imzalanmış sonuç listesi, tutanak ve adaylara ait başvuru evrakı ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından en geç iki iş günü içinde enstitü müdürlüğüne sunulur.

Yabancı uyruklu öğrenci başvuru koşulları

MADDE 9 – (1) Yabancı uyruklu adayların başvuruları ilgili mevzuat hükümleri ve Senato kararları esas alınarak yapılır.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

- a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olan adaylar.
- b) Lisans derecesini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları.
- c) Lisans veya yüksek lisans derecelerini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora adayları.
- ç) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olan adaylar.

(2) Bir yarıyıldan en az üç, en fazla dört bilimsel hazırlık dersi aldırılabilir ve aldırılacak bu dersler en geç ders kayıtlarının bitimine kadar ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurul kararı ile zorunlu ders olarak belirlenir. Alınarak başarısız olunan derslerin takip eden yarıyıldan açılmaması durumunda yerine anabilim dalı başkanlığının önerisi ile başka bir ders aldırılabilir. Bu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü programın not ortalamasına dahil edilmez. Bilimsel hazırlık programında başarılı olan adaylar anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı bir takvim yılıdır. Bilimsel hazırlık programını süresi içerisinde tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen şartlara göre öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kayıtlı lisansüstü öğrencisi bulunan derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Enstitüye özel öğrenci olarak kayıt yaptırmak isteyenlerin, akademik takvimde belirtilen kayıt süresi sonuna kadar ilgili anabilim dalı başkanlığına müracaat etmesi gerekir.

(3) Özel öğrencilik statüsünde geçirilecek süre iki yarıyıldan fazla olamaz.

(4) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Ancak asıl öğrenciler gibi, Üniversiteye karşı yükümlülüklerini ve izledikleri dersin tüm koşullarını yerine getirmek zorundadırlar.

(5) Özel öğrencilere diploma ve unvan verilmez. Ancak talep etmeleri halinde kendilerine, izledikleri dersleri ve bu derslerde aldıkları notları gösteren bir belge verilir.

(6) Özel öğrenciler, her yıl Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen katkı payı veya öğrenim ücretinin lisansüstü eğitim için belirlenen miktarını öderler.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Yatay geçişler eşdeğer eğitim veren lisansüstü programlar arasında yapılır. Anabilim dalları her yarıyıl sonunda bir sonraki yarıyıldaki kabul edecekleri yatay geçiş öğrenci kontenjanlarını, enstitü müdürlüğüne bildirirler. Yatay geçiş öğrenci kontenjanları enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(2) Adaylar yatay geçişle ilgili müracaatlarını ilanda belirtilen başvuru süresi içinde ve istenilen belgelerle birlikte enstitü müdürlüğüne yaparlar.

(3) Adayların yatay geçiş başvurusu, aldığı derslerdeki başarı notu, ders içerikleri ile alınan lisansüstü derslerinkredi sayısı dikkate alınarak ilgili anabilim dalınca değerlendirilir ve enstitü yönetim kurulunda görüşülerek kesinleştirilir.

(4) Yatay geçiş esasları şunlardır:

- a) Enstitünün lisansüstü programlarına öğrenci başvuru şartlarına sahip olmak.
- b) Üniversite içindeki başka bir lisansüstü programda veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir ders yarıyılı başarı ile tamamlamış olmak.
- c) Yüksek lisans programı için kayıtlı olduğu programda tez aşamasında olmamak, doktora programı için yeterlik sınavına girmemiş olmak.
- ç) Başvurduğu yarıyıla kadar öğrenimine ara vermemiş olmak.
- d) Kayıt yaptırmış olduğu dersleri başarmış olmak; başardığı derslerin not ortalaması; 100 puan üzerinden yüksek lisans için en az 70, doktora için en az 80 puan veya eşdeğeri olmak.

(5) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin intibakı yapılırken alacağı ve muaf tutulacağı dersler, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenir.

(6) Tezli yüksek lisans programlarından tezsiz yüksek lisans programlarına geçişe izin vermek Senatonun yetkisindedir ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir.

(7) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin, daha önce kayıtlı olduğu lisansüstü programlarda geçirdiği süre başvurduğu programın azami süresine dahil edilir.

(8) Enstitü araştırma görevlisi kadrosuna atanmak suretiyle yatay geçiş yapacaklar ile öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında enstitü lisansüstü programlarına yerleştirilen öğrenciler enstitü yönetim kurulu kararı ile herhangi bir şart aranmaksızın yatay geçiş hakkı kazanırlar.

Kesin kayıt

MADDE 13 – (1) Kesin kayıt hakkı kazanan öğrenciler enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adayların listesi ile kesin kayıt için istenilen belgeler enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

(2) Adaylardan, başvuru sırasında teslim ettiği belgeler tekrar istenmez. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(3) Akademik takvimde belirtilen süre içerisinde kesin kaydını yaptırmayan adayların yerine, başarı sırasına göre eksik kalan kontenjan kadar yedek adayların kayıtları yapılır. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar, kayıt haklarını kaybederler.

(4) Sahte, eksik belge verdiği veya gerçek dışı beyanda bulunduğu tespit edilen öğrencilerin, kayıt işlemleri iptal edilerek haklarında kanuni işlem başlatılır.

Kayıt yenileme, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti

MADDE 14 – (1) Lisansüstü öğrenciler, her yıl Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre katkı payı veya öğrenim ücretini ödemek ve enstitü müdürlüğüne istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Öğrencinin kendi isteği ile kaydını sildirmesi halinde, alınan katkı payı veya öğrenim ücreti iade edilmez.

(3) Kaydını akademik takvimde belirtilen süre içerisinde yenileyemeyen öğrenci, ders ekleme-bırakma süresi içerisinde mazereti enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edildiği takdirde ilgili programa kayıt yaptırabilir. Mazereti enstitü yönetim kurulunca kabul edilmeyen öğrencinin, ders kaydı ve öğrencilikle ilgili diğer işlemleri yapılmaz. Bu durumda geçen süreler kayıtlı bulunduğu programın azami süresinden sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dersler, Ders Sorumluları, Sınavlar ve Değerlendirme Esasları

Derslerin ve ders sorumlularının belirlenmesi

MADDE 15 – (1) Diploma düzeyi ve o alan için yükseköğretim yeterlikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı dikkate alınarak, her bir lisansüstü öğretim programında ilk kez açılacak dersler, anabilim dalı başkanlığının teklifi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) Açılması onaylanan derslerden her yarıyılıda açılacak olanlar ve dersi verecek öğretim üyeleri anabilim dalı başkanlığının önerisi ile enstitü kurulu tarafından belirlenir.

(3) Bir öğretim üyesi bir yarıyılıda uzmanlık alan dersi, seminer, dönem projesi ve tez çalışması hariç, en fazla üç ders açabilir. Ancak bu sayı gerekli görülmesi halinde enstitü kurulunun kararı ile arttırılabilir.

(4) Lisansüstü düzeydeki dersler, öğretim üyeleri tarafından verilir.

(5) Senato tarafından uygun görülmesi halinde bazı dersler sadece uzaktan öğretim veya hem uzaktan hem de örgün öğretim yoluyla da yürütülebilir. Bu konu ile ilgili uygulamalar 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi hükümlerine göre yapılır.

Danışman

MADDE 16 – (1) Lisansüstü öğrencilere tez danışmanı ataması, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü eğitime alındıkları yarıyılın başında yapılır.

(2) Danışmanlar, öğrencinin akademik başarısına, kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunacak şekilde alan seçimlerine, ders tercihlerine ve tez konusunun belirlenmesine öğrenci ile birlikte karar verir ve enstitü ile ilgili resmi işlemleri zamanında yapmakla sorumludurlar.

(3) Bir öğretim üyesi en fazla beş lisansüstü öğrencisine danışmanlık yapabilir. Gerekli hallerde bu sayı anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü kurul kararı ile arttırılabilir.

(4) Tez danışmanı, anabilim dalında görevli öğretim üyeleri arasından seçilir.

(5) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı, danışmanın gerekçeli teklifi, anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile Üniversite veya diğer yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri arasından da atanabilir.

(6) Gerekli hallerde tez danışmanı değişikliği, öğrencinin ve/veya tez danışmanı öğretim üyesinin mazeretini belirtir yazılı dilekçesini anabilim dalına sunması üzerine, anabilim dalı başkanlığının gerekçeli görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.

(7) Tez danışmanının Üniversiteden ayrılması gibi görevinin sona erdiği durumlarda, danışmanlığının boş kalacağı süre içerisinde danışmanlık işlemleri, ilgili anabilim dalı başkanı veya anabilim dalı başkanlığınca uygun görülecek öğretim elemanı tarafından yürütülür. Boşalan tez danışmanlığı görevine ilgili anabilim dalında yürütecek öğretim elemanı bulunmaması durumunda, tez danışmanı anabilim başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile Üniversite veya diğer yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri arasından da atanabilir.

(8) İki yarıyıl üst üste veya aralıklı olarak üç kez kaydını yenilemeyen öğrencilerin danışmanlarının görevleri sona erer ve aşağıdaki esaslara göre yeniden danışman ataması yapılır.

a) Yüksek lisans öğrencilerine ve doktora ders aşamasında olup henüz yeterlik sınavına girmemiş olan öğrencilere aynı usulle yeniden danışman ataması yapılır.

b) Yeterlik sınavında başarılı olan öğrencilere yeni bir danışman atanarak tez aşamasından başlatılır.

Uzmanlık alan dersi

MADDE 17 – (1) Tezli yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alandaki özel bilgi ve deneyimleri ile bu alandaki son gelişmelerin aktarılması, öğrencilere temel bilimsel ve akademik çalışma disiplininin verilmesi, çalışma alanı ile ilgili kaynakları izleyebilme yeteneğinin kazandırılması, bilimsel etik kurallarının öğretilmesi ve özümsetilmesi amacını taşıyan uzmanlık alan dersi verilir.

(2) Uzmanlık alan dersi; öğretim üyesinin, ders açma isteğinin enstitü kurulunca kabul edilip, Senato tarafından onaylandığı tarihten itibaren açılmış sayılır ve bu derse kayıtlı öğrenci bulunduğu sürece öğretim elemanının izniyle, görevli olduğu günler dışındaki yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

(3) Her öğrenci, tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır. Öğrenciye birden fazla danışman atanmış olması durumunda uzmanlık alan dersi yalnız birinci danışman tarafından verilir.

(4) Uzmanlık alan dersi her öğretim üyesi için, öğrenci sayısına ve programına bakılmaksızın, haftada sekiz saat olarak açılır.

Seminer

MADDE 18 – (1) Seminerin amacı; öğrencinin tez ve çalışma alanı ile ilgili bir konuda son gelişmeleri derlemesi, ilgilenen öğrenci ve öğretim üyelerine sunmasıdır.

(2) Seminer yarıyıl ve yaz tatillerinde de verilebilir. Sunum tarihi danışman öğretim üyesince belirlenerek ilgili anabilim dalı başkanlığına bilgi verilir. Anabilim dalı başkanlığı seminer sunumlarının çakışmaması için bir program hazırlar ve sunumlar hazırlanan bu program çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Öğrenci tez yazım kılavuzuna uygun yazdığı ve ciltlettirdiği seminerini danışmanının da onayıyla enstitüye teslim eder. Seminerini akademik takvimde belirtilen sürede teslim etmeyen öğrenci başarısız sayılır.

Ders alma

MADDE 19 – (1) Bir akademik dönem 30 AKTS kredisi dersten oluşur. Öğrenciye, her dönem öğrencinin seçimi ve danışmanın onayı ile 30 AKTS kredisine kadar ders aldırılır. Ancak, öğrencinin talebi, danışman ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrenciye bir akademik dönemde daha önce almadığı ve/veya alıp devamsızlıktan başarısız olduğu en fazla 36 AKTS kredisi ders aldırabilir.

(2) Başarısızlık nedeniyle tekrar edilen dersler kredi hesabında göz önünde bulundurulmaz. Ancak, başarısız olunan dersin yerine farklı bir ders alınırsa kredi hesabında göz önünde bulundurulur.

(3) Lisansüstü öğrenciler, akademik takvimde belirlenen süre içinde danışmanın önerisi ve anabilim dalı başkanlığının onayı ile ders ekleme bırakma yapabilir.

Ders tekrarı

MADDE 20 – (1) Öğrenci başarısız olduğu derse bir sonraki yarıyıl öncelikli olarak yeniden kayıt yaptırır. Devamsızlık nedeni ile başarısız olunan ders hariç, tekrarlanan dersler için devam şartı aranmaz. Öğrenci, başarısız olunan dersin ilgili yarıyıldaki açılmaması, programdan kaldırılması veya gerekli hallerde danışmanın görüşü, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile başarısız olduğu dersin yerine başka lisansüstü ders alabilir.

(2) Lisansüstü öğrenciler, almış ve başarmış olduğu dersleri tekrar alamazlar.

Ders saydırma

MADDE 21 – (1) Bir öğrenci lisansüstü eğitimde alacağı derslerin (uzmanlık alan dersi ve seminer hariç) AKTS kredi sayısının en çok %50'sini danışmanın görüşü, anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla özel öğrenci olarak alabilir ve başarılı olduğu dersleri kayıtlı olduğu programın ders yüküne saydırabilir.

(2) Bir öğrenci daha önce kayıtlı olduğu lisansüstü programda alarak başarılı olduğu dersleri (uzmanlık alan dersi ve seminer hariç) son beş yılı geçmemiş olmak koşulu ile danışmanın görüşü, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla kayıtlı olduğu programda alması gereken derslerin yerine saydırabilir.

(3) Ders saydırma başvurusu öğrencinin kesin kayıt yaptırdığı yarıyılın, mazeretli kayıtların son gününe kadar yapılabilir. Daha sonraki yarıyılarda yapılacak ders saydırma başvuruları dikkate alınmaz.

(4) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerden alınan dersler, lisansüstü eğitim programında alması gereken derslerin yerine sayılır.

Devam zorunluluğu

MADDE 22 – (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunlu olup, uzaktan eğitim ve öğretim yapan programlar hariç öğrencinin yarıyıl sonu sınavına girebilmesi için; teorik derslerin % 70'ine, uygulamaların ve/veya diğer öğrenim etkinliklerinin % 80'ine devam etmiş olması gerekir.

Sınavlar

MADDE 23 – (1) Sınavlar, akademik takvimde belirtilen tarihler arasında yapılır. Sınav tarihleri anabilim dalı başkanlığınca dengeli bir biçimde dağıtılarak programlanır. Sınavlar; ara sınav, yarıyıl sonu sınavı ve bütünleme sınavından oluşur. Sınavlar; yazılı, sözlü, hem yazılı hem sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(2) Derslerde bir ara sınav yapılır. Ancak öğretim elemanı yarıyıl süresince öğrencilerine yaptırdıkları proje, ödev, laboratuvar ve benzeri çalışmaları da ara sınav yerine sayabilir.

(3) Ara sınav, yarıyıl sonu sınavı, bütünleme ve mazeret sınavlarının tarih ve yerleri enstitü müdürlüğüne bildirilir ve anabilim dalı başkanlığı tarafından öğrencilere ilân edilir.

(4) Öğrenciler, sınavlara ilan edilen gün, saat ve yerde girmek, öğrenci kimlik belgeleri ile istenecek diğer belgeleri yanlarında bulundurmaları zorundadır.

(5) Öğrencinin girmeye hakkı olmadığı halde girdiği dersin sınav notu geçersiz sayılır.

(6) Enstitü yönetim kurulunun kabul edeceği haklı ve geçerli nedenleri olan öğrencilere giremedikleri ara sınavlar için mazeret sınavı hakkı verilebilir. Yarıyıl sonu sınavı için mazeret sınavı yapılmaz.

(7) Bütünleme sınavına; yarıyıl sonu sınavına girme hakkını kazanıp da bu sınavlara mazeretli veya mazeretsiz girmeyen öğrencilerle, girip de başarısız duruma düşen öğrenciler girerler. Bütünleme sınavından alınan not yarıyıl sonu sınav notu olarak değerlendirilmeye alınır.

(8) Sınav sonuçlarının akademik takvimde belirtilen süre içerisinde internet üzerinden girilerek onaylı çıktıların anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderilmesi gerekir. Sınav kâğıtları ve diğer dokümanlar ilgili öğretim elemanı tarafından en az iki yıl süreyle saklanır.

(9) Uzaktan öğretim programlarında sınavlar kısmen ya da tamamen internet üzerinden elektronik olarak yapılabilir. Lisansüstü programlarındaki bazı derslerin, uzaktan öğretim programlarından alınması durumunda, ilgili derslere ilişkin sınavlar kısmen ya da tamamen internet üzerinden yapılabilir.

Ders değerlendirme esasları

MADDE 24 – (1) Bir dersteki başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu; yarıyıl içinde yapılan ara sınavlar, uygulamalı çalışmalar ve ödev gibi çalışmalarda öğrencinin gösterdiği başarı ile yarıyıl sonu veya bütünleme sınavının birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir.

(2) Öğrencinin başarı notu, ara sınav veya bu sınav yerine sayılan çalışmaların %40'ının, yarıyıl sonu veya bütünleme sınav puanının % 60'ının toplanması ile hesaplanır. Bir dersten başarılı olabilmek için; ders notunun yüksek lisansta en az CB, doktora en az BB olması gerekir. Notların değerlendirilmesinde aşağıdaki tablo esas alınır:

a)

Puan	Harf Notu	Katsayı
90-100	AA	4.00
80-89	BA	3.50
70-79	BB	3.00
65-69	CB	2.50
00-64	FF	0.00

(3) Diğer harf notlarının anlamları aşağıda belirtilmiştir:

a) M (Muaf): Öğrencilerin daha önce bir yükseköğretim kurumundan aldıkları derslerden muaf olmaları durumunda kullanılır.

b) G (Başarılı, Geçti): Uzmanlık alan dersi, seminer, tez çalışması, dönem projesinin başarı ile tamamlanması halinde kullanılır.

c) K (Başarısız, Kalır): Uzmanlık alan dersi, seminer, tez çalışması, dönem projesinin başarısızlık durumu için kullanılır.

ç) B (Ders Bırakma): Herhangi bir sebeple bırakılan/bıraktırılan dersleri belirtir.

d) S (Süren Ders): Uzmanlık alan dersi, seminer, dönem projesi ve tez çalışmasının dönem içerisinde bitmeyerek devam etmesi durumunda kullanılır.

e) F1 (Devamsız): Yarıyıl sonu ve bütünleme sınavlarına girme hakkı yok, başarısız.

f) F2 (Devam etti): Yarıyıl sonu ve/veya bütünleme sınavına girmedi, başarısız.

g) M, B, S, G ve K harf notları ortalamaya dâhil edilmez.

ğ) FF: Başarısız dersler için kullanılır.

Notlarda maddi hata

MADDE 25 – (1) Sınav sonuçlarına itiraz öğrenci tarafından, ilgili anabilim dalı başkanlığına yazılı olarak yapılır. Bu itiraz ders sorumlusuna iletilir. Değerlendirmede maddi hata tespit edilmesi durumunda, gerekçeli düzeltme ilgili öğretim elemanınca yapılır ve yapılan bu düzeltme anabilim dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitü müdürlüğüne ve öğrenciye bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programı

Yüksek lisans programı şekilleri

MADDE 26 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi anabilim dallarında ve nasıl yürütüleceği, Senato tarafından belirlenir.

(2) Tezli yüksek lisans programları örgün öğretim yöntemi ile yürütülür. Tezsiz yüksek lisans programları ise örgün, ikinci öğretim veya uzaktan eğitim yöntemleri ile yürütülebilir.

(3) Yüksek lisans programları, yurt içi ve yurt dışı ortak yüksek lisans programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programlar ilgili mevzuat hükümlerine göre hazırlanan protokolle yürütülür.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 27 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı; 90 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesinden oluşur.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir.

Süre

MADDE 28 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Dönem projesi

MADDE 29 – (1) Danışman, öğrencinin dönem projesi konusunu üçüncü yarıyılın başına kadar enstitü müdürlüğüne teklif edilmek üzere anabilim dalı başkanlığına sunar. Proje konusu enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldaki dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır.

(3) Dönem projesi üçüncü yarıyıldaki alınan derslerle birlikte de yürütülebilir. Dönem projesini tamamlayan öğrenci hazırladığı projeyi enstitü tez yazım kurallarına uygun şekilde hazırlayıp bağlı bulunduğu anabilim dalı vasıtasıyla enstitüye teslim eder.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 30 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 31 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrenciye bilimsel araştırma yapma becerisinin yanında bilgiye erişme, değerlendirme, yorumlama, eleştiri ve çözüm önerisi getirebilme yetkinliğini kazandırmaktır.

Ders

MADDE 32 – (1) Tezli yüksek lisans programı, 90 AKTS'den az olmamak koşuluyla, en az yedi adet ders ile uzmanlık alan dersi, seminer ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca öğrenciler, danışman onayı ile aynı enstitüdeki diğer anabilim dallarından, danışmanın

önerisi, anabilim dalının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer enstitülerde veya yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders alabilir.

(3) Öğrencinin, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmaması gerekir.

Süre

MADDE 33 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi, yabancı dil hazırlık sınıfı ve bilimsel hazırlık süresi hariç kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her yarıyıl için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın azami üç yıldır. Ancak öğrenci; ilk iki yarıyıldan AKTS ders kredi yükünü tamamlamak ve en az bir yarıyılını tez çalışmasında geçirmek ve başarılı bulunmak kaydıyla, en erken üçüncü yarıyılın sonunda programı tamamlayabilir.

(2) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tez konusunun belirlenmesi

MADDE 34 – (1) Öğrenci, 60 AKTS ders kredisini tamamladıktan sonra akademik takvimde belirtilen tarihe kadar tez konusunu belirleyerek etik kurul onayı gerektiriyorsa ilgili etik kurul onayı ile birlikte danışmanın onayını taşıyan tez öneri formunu anabilim dalı başkanlığına teslim eder. Anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile enstitüye iletilen tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Tez konusu veya önerisi üzerinde yapılacak değişiklikler danışmanın gerekçeli yazısı, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yapılır.

(3) Tez konusu enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilen öğrenci, tezini karar tarihini takip eden altı ay içinde teslim edemez.

Yüksek lisans tez çalışmasının sonuçlandırılması

MADDE 35 – (1) Tez danışmanı tarafından tezi kabul edilen öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak, akademik takvimde belirtilen tarihe kadar tezini ciltlenmemiş şekilde enstitüye teslim etmek ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Tez savunma sınav jürisi, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Tez yazım kılavuzuna uygun yazılmayan tezlerin savunma jürileri oluşturulmaz.

(3) Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri yükseköğretim kurumu içindeki başka bir anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumunun ilgili anabilim dalından olmak üzere üç veya beş asil ve iki yedek üyeden oluşur. İki danışmanlı tezlerde ikinci danışman beş kişilik jüride yer alabilir, ancak üç kişilik jüride yer alamaz. İkinci danışman hariç, asil ve yedek jüri üyelerinden en az birinin başka bir anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumunun ilgili anabilim dalından olması gerekir.

(4) Tezler enstitü müdürlüğü tarafından belirlenen esaslara göre jüri üyelerine gönderilir. Tezin teslim tarihi bir tutanak veya posta/kargo belgesi ile tespit edilir.

Tez savunma sınavı

MADDE 36 – (1) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Sınav jüri tarafından belirlenen, anabilim dalı başkanlığınca ilan

edilen gün, yer ve saatte yapılır. İlan edilen tarihte tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin durumu başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle katılamayan asıl üyeler yerine ilgili anabilim dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı eksik üye ile yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek anabilim dalı tarafından enstitüye bildirilir ve yeni bir sınav tarihi tespit edilerek on beş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(3) Jüri üyeleri, adayın sunduğu yüksek lisans tezini bilimsel ve biçimsel yönden inceleyerek, hazırladıkları kişisel tez değerlendirme raporlarını sınav günü ilgili anabilim dalı başkanlığına teslim eder. Tez savunma sınavı, karar aşaması dışında dinleyiciye açık olarak yapılabilir. Ancak sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir, jürinin uygun görmesi halinde tez başlığında değişiklik yapılabilir. Bu karar ve jüri üyelerinin bireysel tez değerlendirme raporları ilgili anabilim dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde, enstitüye bildirilir.

(5) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir.

(6) Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye talep etmesi halinde, tezsiz yüksek lisans programının açık ve program gereklerini yerine getirmiş olması kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 37 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci tezli yüksek lisans diploması almaya hak kazanır.

(2) Tezini veya enstitü tarafından istenilen diğer belgeleri teslim etmeyen öğrenci kayıtlı olduğu programı tamamlamış sayılmaz.

(3) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç

MADDE 38 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

Ders ve kredi yükü

MADDE 39 – (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 180AKTS'den az olmamak koşuluyla, en az yedi adet ders, uzmanlık alan dersi, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 240 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az on dört adet ders ile uzmanlık alan dersi, iki seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Doktora programına lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler, almaları gereken dersin en çok yedi tanesini yüksek lisans programı için açılan dersler arasından seçebilirler.

(3) Doktora programına kabul edilen öğrenciler için derslerin en çok iki tanesi, danışmanın görüşü, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile daha önce alınmamış olması koşuluyla, kayıtlı öğrencisi bulunan lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden seçilebilir. Ancak lisans programından alınan dersler doktora ders yükü ve kredisine sayılmaz.

(4) Bir doktora öğrencisi; danışman onayı ile aynı enstitüdeki diğer anabilim dallarından, danışmanın önerisi, anabilim dalının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile Üniversite içerisindeki diğer enstitülerden en fazla iki ders alabilir.

(5) Doktora programları yurt içi ve yurt dışı tümleşik doktora programları şeklinde de düzenlenebilir.

Süre

MADDE 40 – (1) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır. Ders süresi ders planına göre kısaltılabilir, ancak tez çalışma süresi dört yarıyıldan az olamaz.

(3) En az dört yarıyılı tez süresi olmak üzere bir doktora programı daha erken de tamamlanabilir. Ancak; tez öneri savunma sınavından sonra, en az üç tez izleme raporu sunarak başarılı olan öğrenci tezini teslim edebilir.

(4) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını altı yıl sonunda, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuz yıl sonunda, tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere ek süreler verilir.

(5) Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Yeterlik sınavı

MADDE 41 – (1) Yeterlik sınavının amacı; öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda yeterli bilgi sahibi olup olmadığının sınanmasıdır. Derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan öğrencilerin yeterlik sınavları ocak-şubat ve haziran-temmuz aylarında olmak üzere yılda iki kez yapılır.

(2) Yeterlik sınavına girmek isteyen öğrenci, ders dönemini başarıyla bitirdiği yarıyılın sonunda, başvurusunu enstitüye yapar. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrencinin en geç beşinci yarıyılın (lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrencinin en geç yedinci yarıyılın) sonuna kadar yeterlik sınavına girmesi gerekir.

(3) Yeterlik sınavları, anabilim dalı başkanlığınca anabilim dalında sürekli görev yapan öğretim üyeleri arasından önerilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komitenin görev süresi; ilgili anabilim dalı başkanının görev süresi ile sınırlıdır. Anabilim dalı

başkanının yeniden atanması veya üyelerden birinde değişikliğin gerekli olması halinde ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile komitenin görev süresi başlar.

(4) Doktora yeterlik komitesi, üyeleri arasından birini başkan seçer. Başkan, komitenin düzenli çalışmasından ve sınavların zamanında yapılmasından sorumludur. Komite; farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla biri öğrencinin tez danışmanı olmak üzere, üç veya beş kişilik sınav jürileri kurabilir. Jüri üyelerinden en az birinin, başka bir anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumunun ilgili anabilim dalından olması gerekir.

(5) Sınavın tarih, yer ve saati ilgili anabilim dalı başkanlığınca ilan edilir. Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınav için verilen süre bir saatten, sözlü sınav süresi yarım saatten az olamaz.

(6) Doktora yeterlik komitesi, sınav jürisinin önerilerini ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar ve sınav evrakı, anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye gönderilir.

(7) Doktora yeterlik sınavından başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyı tekrar sınava alınır.

(8) Doktora yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, kayıtlı olduğu programda alması gereken asgari AKTS ders kredisinin (uzmanlık alan dersleri ve seminer hariç) 1/3'ünü geçmemek üzere fazladan ders almasını isteyebilir. Fazladan aldırılacak bu dersler, ders yükü ve kredisine sayılmaz.

Tez izleme komitesi

MADDE 42 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İki danışmanlı tezlerde ikinci danışman komite toplantılarına katılabilir. Tez önerisi savunması ile takip eden tez izleme toplantıları bu komite tarafından yapılır.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması ve tez izleme raporu

MADDE 43 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini, çalışma planını ve etik kurul onayı gerektiriyorsa etik kurul onayı ile birlikte tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine sunar.

(3) Enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilmiş bir mazereti bulunmadan komiteye süresi içinde rapor sunmayan veya tez izleme komitesince ilan edilen tarihte tez önerisi savunmasına girmeyen öğrencinin tez önerisi reddedilmiş sayılır.

(4) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde tutanakla enstitüye bildirilir.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenciye anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile yeni bir danışman ile tez izleme komitesi atanabilir ve/veya yeni bir tez konusu belirlenebilir. Programa aynı danışman

ve tez izleme komitesi ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; farklı bir danışman, tez konusu veya tez izleme komitesi ile devam etmek isteyen öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

(6) Kabul edilen tez önerisi gerekli ise etik kurul onayı alındıktan sonra, enstitü yönetim kurul kararı ile onaylanır.

(7) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için:

a) Tez izleme komitesi ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az on beş gün önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir.

b) Tez izleme komitesi, ilan edilen tarihte toplanarak tez çalışmasını başarılı veya başarısız olarak değerlendirir. Enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilmiş bir mazereti bulunmadan tez izleme komitesince ilan edilen tarihte toplantıya katılmayan öğrencinin tez çalışması başarısız sayılır.

(8) Kabul edilerek onaylanan tez önerisinde değişikliğin gerekli olması halinde, tez izleme komitesi konuya ilişkin bir rapor hazırlayarak enstitüye sunar. Komite üyelerinin imzalarını taşıyan rapor enstitü yönetim kurulu tarafından incelenir ve tez konusu değişikliği enstitü yönetim kurulu kararı ile uygun görüldüğü takdirde karar tarihi itibarı ile en geç altı ay içerisinde öğrenci yeniden tez önerisi savunmasına alınır.

Doktora tez çalışmasının sonuçlandırılması

MADDE 44 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak, akademik takvimde belirtilen tarihe kadar tezini ciltlenmemiş şekilde enstitüye teslim etmek ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Tez savunma sınav jürisi, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Tez yazım kılavuzuna uygun yazılmayan tezlerin savunma jürileri oluşturulmaz.

(3) Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ile en az biri yükseköğretim kurumu içindeki ilgili anabilim dalından ve başka bir yükseköğretim kurumunun ilgili anabilim dalından olmak üzere beş asil ve iki yedek üyeden oluşur. Yedek jüri üyelerinden ve tez izleme komitesi dışındaki asil üyelerden en az birinin ilgili anabilim dalından ve başka bir yükseköğretim kurumunun ilgili anabilim dalından olması gerekir. İkinci danışman tez savunma sınavına katılabilir ancak oy kullanamaz.

(4) Öğrenci tarafından ciltsiz hazırlanan tezler, enstitü müdürlüğünce belirlenen esaslara göre jüri üyelerine gönderilir. Tezin teslim tarihi bir tutanak veya posta/kargo belgesi ile tespit edilir.

Doktora tezi savunma sınavı

MADDE 45 – (1) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, jüri tarafından belirlenen, anabilim dalı başkanlığınca ilan edilen gün, yer ve saatte yapılır. İlan edilen tarihte tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin durumu başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle katılmayan asıl üyeler yerine ilgili anabilim dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı eksik üye ile yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek anabilim dalı tarafından enstitüye bildirilir ve yeni bir sınav tarihi tespit edilerek on beş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(3) Jüri üyeleri, adayın sunduğu doktora tezini bilimsel ve biçimsel yönden inceleyerek, hazırladıkları kişisel tez değerlendirme raporlarını sınav günü ilgili anabilim dalı başkanlığına teslim eder. Tez sınavı, tez çalışmasının

sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir. Karar aşaması dışında tez savunma sınavı dinleyicilere açık olarak yapılabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tez savunma sınav jürisinin uygun görmesi halinde tez başlığında değişikliğe gidilebilir. Bu karar ve jüri üyelerinin hazırladıkları kişisel tez değerlendirme raporları anabilim dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bildirilir.

(5) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen öğrenciye anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yeni bir tez konusu verilebilir veya yeni bir danışman atanabilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi de atanabilir.

(6) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olan öğrencilerden doktora tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde, tezsiz yüksek lisans programının açık ve program gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

Doktora diploması

MADDE 46 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır.

(2) Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezini veya istenilen diğer belgeleri teslim etmeyen öğrenci kayıtlı olduğu programı tamamlamış sayılmaz.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kayıt dondurma ve izin

MADDE 47 – (1) Lisansüstü öğrencilere; belgelendirecekleri haklı ve geçerli mazeretlerinin bulunması, eğitim öğretimlerine katkıda bulunacak üniversite dışı burs, staj, araştırma ve benzeri imkanların ortaya çıkması ve enstitü yönetim kurulunun mazeret olarak kabul edeceği diğer nedenlerle en fazla iki yarıyla kadar kayıt dondurma hakkı verilebilir. Kayıt dondurma süresinin bitimini takip eden yarıyılın başında öğrenci kaydını yeniler ve öğrenimine kaldığı yerden devam eder.

(2) Öğrencilere; askerlik görevleri, sağlık gerekçeleri, Türkiye’yi veya Üniversiteyi temsil amacıyla bilimsel, sosyal, kültürel, sportif faaliyetlere veya yarışmalara katılmaları halinde, bir yılı geçmemek üzere faaliyetin süresi kadar izin verilebilir.

(3) Öğrenci kayıt dondurduğu/izinli sayıldığı süre içinde öğrenimine devam edemez, sınavlara giremez. Kayıt dondurma/izin süresi eğitim-öğretim süresinden sayılmaz.

(4) Zorunlu haller dışında kayıt dondurma/izin isteklerinin kayıt yenileme süresi içerisinde dilekçe ve mazeret ekleriyle birlikte, ilgili anabilim dalı başkanlığına yapılması gerekir. Kayıt dondurma/izin talepleri ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

(5) Yurt dışı öğrenci değişim programları çerçevesinde öğrenim gören öğrenciler ile öğretim elemanlarının veya resmi kurumlarda çalışan lisansüstü öğrencilerin; eğitim-öğretim, staj, araştırma ve bu gibi sebeplerle yurt dışına görevlendirilmeleri halinde izinler, ilgili mevzuat hükümlerine göre verilir.

İlişik kesilme

MADDE 48 – (1) Lisansüstü öğrencilerden;

a) 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olanların,

b) Psikiyatrik hastalıklar nedeni ile öğrenimine on sekiz aydan daha fazla ara vermek zorunda kalmış ve bu süre sonunda tedavi edilemeyeceği sağlık raporları ile belgelendirilmiş olanların,

c) Kendi isteği ile kaydını sildiren veya başka bir Üniversiteye yatay geçiş yoluyla gidenlerin,

ilişikleri kesilir.

Disiplin işlemleri

MADDE 49 – (1) Lisansüstü öğrencilerinin disiplin iş ve işlemleri; Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Tebliğat ve ilan

MADDE 50 – (1) Her türlü tebliğat, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan adresine, gönderilmek suretiyle yapılmış sayılır. Eğitim-öğretim süresince enstitü tarafından yapılan ilan ve duyurular, öğrencinin şahsına yapılmış sayılır.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Senato, enstitü yönetim kurulu kararları ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 52 – (1) 18/7/2012 tarihli ve 28357 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sinop Üniversitesi Rektörü yürütür.